

ZAKAJ SMO BILI VZGOJITELJI

Po 25-urnem, organiziranem vodenju skupinske dinamike smo vsi tako imenovani bodoči »vzgojitelji« pismeno odgovorili na nekaj odprtih vprašanj. Celote vprašanj ne bi mogla imenovati niti vprašalnik niti intervju. Šlo je za nekakšno dogovorjeno zapisovanje mnenj, vrednot in stališč, o katerih smo se že predhodno pogovarjali. Po vsebini bi lahko vsa vprašanja razdelili na vprašanja o odnosu posameznega vzgojitelja do vzgoje – tj. do odnosa odrasli-otrok, do vzgojnih prijemov, sankcij, nagrad ter na vprašanja o vrednotah, ki jih imajo posamezni vzgojitelji do ciljev kolonije in lastnega početja v njenih okvirih.

Tik pred koncem kolonije smo na ista vprašanja znova odgovarjali. Sedaj gledam na odgovore, ki smo jih zbrali kot na dragoceno dokumentacijsko gradivo; pove mi, kako je vsak izmed nas oblikoval in preoblikoval svoj odnos do posameznih vprašanj in da nam je bilo skupno to, da so bila ista vprašanja za vse aktualna. Ali so bila vprašanja takšna zato, ker smo se pripravljali na delo z otroki – ali pa smo se mi pripravljali na delo z otroki, ker so bila ta vprašanja za nas aktualna?

Ker je skupina (v razširjeni obliki in tedaj še ne »vzgojiteljev«) obstajala sama po sebi in je delo z otroki nastalo po naključju, oziroma je bilo v delni vsebinski povezavi z dejavnostjo skupine (ukvarjali smo se z različnimi oblikami skupinskih terapij), menim, da se je zavzetost, začasno zanimanje in ukvarjanje s vprašanji vzgoje oblikovalo na pobudo skupine. Glede na vsebino pogledov, tudi glede na načine bivanja z otroki in glede na načine prevajanja pogledov v delo smo ostali različni. To različnost (katere ena oblika so različni odgovori na ista vprašanja) lahko vrednotimo kot eno bistvenih prednosti bivanja v skupini: v sodelovanju ohranjati razlike ali imeti možnost izkusiti različne osebnosti, poglede, značaje, vedenja, ravnanja v

okviru skupnosti, ki razlike sooča in jih dela s tem še bolj različne. Če je bila naša kolonija na Rakitni namenska, organizirana, aktivna, na prostovoljni osnovi in na enakopravnem odločanju zasnovana skupnost ljudi, ki so med bivanjem v tej skupnosti uspeli ohraniti ali celo poglobiti individualne razlike, je bil njen namen dosežen.

Vprašanje: »Zakaj si se odločil za vlogo vzgojitelja?« Odgovori:	
pred odhodom v kolonijo	po vrnitvi iz kolonije
• upam, da bom pomagal sebi in otrokom; • ker me to zanima; • zaradi terapevtskih rezultatov, ki jih tudi sam pričakujem, zaradi možnosti neavtoritarne izkušnje, zaradi širše teoretične vzpodbude; • zaradi svojih lastnih izkušenj kot objekt in subjekt vzgoje: ker želim drugače vzgajati, kot sem bil vzgajan in sem vzgajal; • nekaj zaradi lastnih izkušenj z vzgojo (predvsem negativnih – kot objekt!), nekaj zato, ker se mi zdi, da se da delati bolje, kot se, in nekaj čisto zaradi poskusa (tudi s sabo);	• rad bi pomagal otrokom in sebi; • kolonija je bila preizkus nekaterih osebnih stališč in dvomov; • ker sem pričakoval terapevtske učinke za otroke in zase, ker sem hotel dobiti izkušnjo skupinskega procesa, ker sem želel, da bi to dobili tudi otroci; ker sem hotel nadaljevati delo v skupini – tokrat drugačni; ker sem se hotel srečati z uradnim sistemom vzgoje; • iz altruizma gotovo ne! • zaradi nabiranja izkušenj; zdi se mi, da je bilo precej pustolovstva (poskus s samim seboj);
• zanima me skupinska vzgoja, ki temelji na neavtoritarnem pristopu;	• to je bila potrditev lastnih pogledov na vzgojo v stvarni praksi;

Vprašanje: »Kaj boste dali otrokom?« Odgovori:	»Kaj ste dali otrokom?«
• ne vem; • kar bodo hoteli od mene sprejeti; • nesmiselno vprašanje; • ne znam točno opredeliti; • na to težko odgovorim, je odvisno od prevelikega števila dejavnikov; • delna odprava motečih simptomov, večja senzibilnost, boljša kooperativnost, ukinitve avtoritarnih odnosov.	• nekaj neobičajnih, lepih trenutkov, tišina, mir, občutek moči, ustvarjalnosti, uspeha, dobrih odnosov z bližnjimi; • nekaj občutka varnosti, topline, zavesti o svojih prednostih in slabostih, izkušnjo vzgojiteljeve nemoči; • nesmiselno vprašanje; • izkušnjo mene kot celote; • to mi še vedno ni jasno; • možnost, v kateri so lahko spoznali, da so lahko enakopravni s starejšimi.

Vprašanje: »Kaj bodo otroci dali vam?« Odgovori:	»Kaj so otroci dali vam?«
• upam, da večjo sproščenost in izkušnje; • izkušnjo, preverjanje, potrditev ali zavrnitev preteklih izkušenj; • nesmiselno vprašanje; • upam si pridobiti sposobnost živeti z otroki; • najmanj izkušnjo, verjetno pa več; • potrditev svojih pogledov na vzgojo in otroke.	• spoznanje lastnih napak in svojega odnosa do otrok; • nesmiselno vprašanje; • življenje z otroki na neodtujen način: brez frustracij zanje in zame; • izkušnjo o otrocih in o sebi (v taki situaciji, ko se sam ne spoznam več); • skozi njihovo iskrenost in spontanost sem skušal spoznati njihov svet in tako korigirati svojo superiornost.